[2023] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 345

ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ

ਬਨਾਮ

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2023 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1548)

11 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2023

[ਅਭੈ ਐਸ. ਓਕਾ ਅਤੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਬਿੰਦਲ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗ੍ਰਹਿਣ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਐਕਟ, 2013: ਐੱਸ. 24(2)-ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ - ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ - ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ 24(2) 1894 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਇਸ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸਪਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਵਾਇਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਰੱਖੀ ਗਈ: ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸੀਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਨੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਅਰਥਾਤ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੋਵੇਗਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 24 (2) - ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ - ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕੋਈ ਅਣਗਹਿਲੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ ਸਥਿਰ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ - ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894

ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ. ਮਨੋਹਰਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ. (2020) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 129 – ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।

ਸਰਕਾਰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਐਨਸੀਟੀ ਬਨਾਮ ਮਾਨਵ ਧਰਮ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਹੋਰ (2017) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 751 : [2017] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 232; ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ. ਹਰਕਚੰਦ ਮਿਸਰੀਮਲ ਸੋਲੰਕੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2014) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 183 : [2014] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 783; ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ. ਭਾਰਤ ਸੰਘ (2019) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 229 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2017] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 232	ਪੈਰਾ 3, 12, 14 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ
[2014] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 783	ਪੈਰਾ 3, 6, 8, 12, 13, 15 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ
(2019) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 229	ਪੈਰਾ 14 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ
(2020) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 129	ਪੈਰਾ 19 ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1548 2023 ਦਾ।ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 16.10.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ 2015 ਦੇ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ.ਸੀ ਨੰਬਰ 9603 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਦਾ।
ਨਾਲ
2023 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1572, 1549 ਅਤੇ 1547।ਮਿਸ਼ਰਾ ਸੌਰਭ, ਐਡ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।
ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਜੀਤਾ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਐਡ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ। ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਰਾਜੇਸ਼ ਬਿੰਦਲ, ਜੇ.

1. ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਆਮ ਵਾਂਗ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦੇ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤੱਥ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਆਧਾਰ:
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ। 2023 ਦੇ 1548 ਈ
(ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਸੱਤਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ)

2. ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1894 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, "ਐਕਟ") 21.03.2003 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਰੋਹਿਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰੋ। 19.3.2004 ਨੂੰ ਸ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ 12.7.2005 ਨੂੰ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ। ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ 80,40,76,004/- ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨਾਲ।

3. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ 24(2)

ਗ੍ਰਹਿਣ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਐਕਟ, 2013 (ਛੋਟੇ ਲਈ " 2013 ਐਕਟ") ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਾਜ ਦਾ ਪੱਕਾ ਸਟੈਂਡ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸੀ 31.08.2005 ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਇਹ ਲੈਂਡ ਐਕਵਾਇਰ ਦੇ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾ ਸੀ ਕੁਲੈਕਟਰ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਐਨਸੀਟੀ ਬਨਾਮ ਮਾਨਵ ਧਰਮ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਾ (2017) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 751 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਰਿੱਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਸੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਭਾਵੇਂ ਰਿਕਾਰਡ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਹੋਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿ. ਹਰਕਚੰਦ ਮਿਸਰੀਮਲ ਸੋਲੰਕੀ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (2014) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 183 ਅਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਵਾਇਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹੱਕ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ। 2023 ਦੇ 1572 ਈ

(ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ)

4. ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 23.09.1989 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਿੰਡ ਘੌਂਡਾ ਗੁੱਜਰਾਂ ਦੀ ਮਾਲ ਅਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਖੱਦਰ, ਸ਼ਾਹਦਰਾ, ਦਿੱਲੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 20.06.1990 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਬੇਅਰਿੰਗ ਨੰ. 8/92-93 ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ 19.06.1992 ਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ. 5. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ 2013 ਐਕਟ ਦਾ 24(2) ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਪੱਖ ਸੀ ਕਿ ਸੀ 21.03.2007 ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸਮਾਨ.

6. ਪੁਣੇ ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਵਾਇਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ। 2023 ਦੇ 1549 ਈ
(ਐਨ ਸੀ ਟੀ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਿਆਨ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ।)

7. ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਿੰਡ ਤੁਗਲਕਾਬਾਦ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਮਾਲ ਅਸਟੇਟ 25.01.1965 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 13.02.1969 ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਲਈ ਅਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 50-ਏ/1969-70 ਸੀ 04.11.1981 ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

8. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ 2013 ਐਕਟ ਦਾ 24(2) ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਪੱਖ ਸੀ ਕਿ ਸੀ 23.11.1981 ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸਮਾਨ. ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪੁਰਾਣਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਲੱਭਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

9. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਪੁਣੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਵਾਇਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ। 2023 ਦੇ 1547 (ਡਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਵੀਨਾ ਜੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰ

10. ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ 23.06.1989 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਮੇਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 490 ਵਿੱਚ, ਮਾਲ ਅਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ 1 ਵਿੱਘਾ 1 ਬਿਸਵਾ ਦਾ ਮਾਪ ਪਿੰਡ ਮਦਨ ਪੁਰ ਖੱਦਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਅਵਾਰਡ ਵਾਲਾ ਨੰ.20/92-93 ਦਾ ਐਲਾਨ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ/ 19.06.1992 ਨੂੰ ਸੰਗ੍ਰਹਿ (ਡੀ.ਐਸ)

11. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ 2013 ਐਕਟ ਦਾ 24(2) ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ

ਕਿਉਂਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਪੱਖ ਸੀ ਕਿ ਸੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ 03.12.2012 ਨੂੰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦ ਦੀ ਧਾਰਾ 30-31 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਹਵਾਲਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਕਾਰਨ ਐਕਟ।

12. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਮਾਨਵ ਧਰਮ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੋਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਮਾਲਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੱਗੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸੀਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਇਸ ਐਕਵਾਇਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਦ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਚਿਤ ਫੋਰਮ.ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ:

13. ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਮਨੋਹਰਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ (2020) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 129 ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਣੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਐਨਆਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਹੁਕਮ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ ਪਾਸੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਰਥਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਤੋਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਐਕੁਆਇਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਨਾਮਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

14. ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1547 ਅਤੇ 1548 ਵਿੱਚ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਵਧੀਕ ਦਲੀਲਾਂ 2023 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1547/2023 ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਵ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਧਰਮ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ, (2019) 10 ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ SCC 229 ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ।

15. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਅਦਾਲਤ. ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਇਹ ਉਹ ਗੱਲ ਹੈ ਜੋ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ।

16. ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਸੁਣੇ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰੇ ਰਿਕਾਰਡ.

ਨਿਰੀਖਣ:

17. ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਰਥਾਤ ਜਾਂ ਤਾਂ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੋਵੇਗੀ 2013 ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24(2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੈਪਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਦੇ ਵੀ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੈਰਾ-ਨ. 362 ਅਤੇ 366 ਕੱਢੇ ਗਏ ਹਨ ਹੇਠਾਂ:

"362. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. (supra) ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਕੋਲ ਹਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ...

366. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ:

366.1. ਧਾਰਾ 24(1)(ਏ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ 1-1-2014, ਅਰੰਭ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ 2013 ਐਕਟ.

366.2. ਜੇਕਰ ਅਵਾਰਡ ਵਿੰਡੋ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈਅੰਤਰਿਮ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਫਿਰ ਕਾਰਵਾਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ1894 ਐਕਟ ਅਧੀਨ 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1)(ਬੀ) ਅਧੀਨ ਜੇਕਰ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

366.3. ਵਿਚਕਾਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 24(2) ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ “ਜਾਂ” ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ "ਨਾ" ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ "ਅਤੇ". ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਨ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹੋਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਜੇਕਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਥੇ ਹੈ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ।
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

366.4. ਸੈਕਸ਼ਨ 24(2) ਦੇ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ "ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ" ਸਮੀਕਰਨ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ. ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੀ ਪਰਿਵਰਤਨ ਜੇਕਰ ਇਹ ਜਮ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ (ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ) ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ 1894 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ 2013 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਐਕਟ. ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਅਧੀਨ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਧੀਨ ਵਿਆਜ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੇ ਗੈਰ-ਜਮਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ (ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ) ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ. ਆਦਰ ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਲਈ, ਨੂੰ 2013 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ "ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ" 1894 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ।

366.5 ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1894 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31(1) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ 24(2) ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ. ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਟੈਂਡਰ ਦੇ ਕੇ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਧਾਰਾ 31(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਕਮ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਉੱਚ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਮੰਗਿਆ ਹੈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

366.6 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੋਣਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 24(2) ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 24(1)(ਬੀ) ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ। 366.7 1894 ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੇ ਡਰਾਇੰਗ ਦੁਆਰਾ ਹੈ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ/ਮੈਮੋਰੰਡਮ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਵਾਰਡ ਪਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ 1894 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਅਧੀਨ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ 'ਤੇ, ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨੀ ਜਹਾਜਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵੰਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ 2013 ਐਕਟ ਦੇ 24(2), ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

366.8 ਸੈਕਸ਼ਨ 24(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਘਾਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗਤਾ ਕਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਵੱਧ ਲਈ ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਦਾ ਕਰੋ 2013 ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਬਕਾਇਆ ਹੈ 1-1-2014 ਨੂੰ। ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪੰਜ ਸਾਲ.

366.9 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਇਸ ਨੂੰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਸਿੱਟੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਨਵਾਂ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਏ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ 2013 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਹੈ ਐਕਟ ਭਾਵ 1-1-2014। ਇਹ ਫਾਲਤੂ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਦਾਅਵਿਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਪਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਲੈਣ ਦੇ ਢੰਗ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣਗੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਕਬਜ਼ਾ ਜ ਜਮ੍ਹਾ ਦੇ ਢੰਗ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬਜਾਏ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ।

18. ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੱਥ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਵਲ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮ ਅਪੀਲਾਂ, ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹੋਰ ਦਲੀਲ.

19. ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥ ਅਤੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ

ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਅਲੱਗ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

(ਸਹਾਇਕ: ਸ਼ਰਧਾ ਸਿੰਘ, ਐਲਸੀਆਰਏ)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

PALLAV THAKUR ADVOCATE